

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Din agendele sinodului.

⚡ Revenim asupra agendelor mai importante, cu cari va avea să se ocupe sinodul nostru archiepiscopal în sesiunea, care se va deschide Duminică.

Lucrări de mai mare însemnătate vor fi supuse de astădată aprecierii domnilor deputați, de aceea va fi bine să le cunoască din vreme, în mod cât se poate de amănunțit.

Întâiu de toate trebuie să constatăm, că deși cursul dezvoltării instituțiilor noastre bisericesci este mai încet, decum ar voi dorul de progres al multora, totuși nimenea nu va putea nega, că *dăm înainte*; ba adese-ori trebuie să ținem pregresul de mulțamitor, considerând greutățile externe și interne, câte se opun ori-cărui pas de dezvoltare și înaintare.

Fapt este, că consistoriul archidieceșan și în deosebi Inaltpreasfințitul nostru arhiepiscop, este pătuns de via dorință de-a sufla duc de activitate în toate corporațiunile noastre bisericesci, de-a stărni interes de cele bisericesci până și în cel din urmă credincios al bisericeii, spre a lega astfel pe toți cât mai strâns de biserică și de instituțiunile ei, chemate a ocroti interesele cele mai cardinale ale credincioșilor ei.

Cu feliurite ocațiuni atât Inaltpreasfinția Sa, cât și omenii din jurul său, în scris și cu vorba îndemnă, sfătuiesc pe toți și mai ales pe preoți la împlinirea datoriilor, la dezvoltarea unei activități rodnice pentru înmulțirea talantului încredințat. Începând dela îndeplinirea cu evlavie și demnitate a celor pur spirituale și rituale, dela îngrijirea de biserică, de școală, de cercetarea lor, de susținerea lor și până la întemeierea de fonduri și înființarea de tot soiul de înșopiri și reuniuni pentru promovarea bunăstării poporului, — în toate direcțiunile s'a aruncat aluatul de fermentațiune, și dacă cei angajați la muncă pe terenul bisericesc vor înțelege glasul păstoriului, vor intra în intențiunile lui și cu *însuflețirea* reclamată la ori-ce bună reușită, vor ști să fie la locul lor, atunci — și dacă nu momentan — totuși după un period de timp rezultate bune vor trebui să iasă la iveală, lăsând urmașilor temelii puternice, pe baza cărora să continue cu succes opera de regenerare și cultivare a unui popor asuprit de împrejurările trecutului, dar' înzestrat cu însușiri, ca puține alte neamuri.

În presupunerea, că mandatele și instrucțiunile în scris nu vor avea la toți efectul dorit, s'a dispus, ca prin rostul protopopilor tractuali să se însuflețescă cei întruniți la diferitele centre în scopul discuțiunii asupra factorilor de înaintare. Aluatul s'a împărțit tuturor și după cuvântul apostolului Pavel către Corinteni „*puțin aluat totă frământătura dospesc*“, superioritatea bisericească așteaptă acum o activitate conșcie în toate direcțiile salutare.

Unde în trecut a avut biserică omeni devotați cauzelor ei, acolo nu stăm chiar la început, ca în cele mai multe locuri; de aceea stăruințele centrului merg totdeauna într'acolo, ca în toate direcțiunile să se facă *începuturi* cât de modeste, căci acele — fiind bine

îngrijite — se vor desvolta cu încetul și dacă nu noi, cel puțin nepoții ori strănepoții nostri vor gusta fructele lor și vor binecuvânta memoria celor-ce au pus prima piatră a temeliei.

Fericitul episcop Moga a lăsat la mărtea sa un fond destul de modest, care azi se urca la frumoasa sumă de 167.740 cor.

Multe din fondurile întemeiate de marele Șaguna au fost la început mici, dar' după ani au luat avânt, s'au sporit, și acum ne dau posibilitatea nu numai a prevedea trebuințele cele mai indispensabile, ci a ne prezenta cu demnitate în rënd cu alte biserici din patrie, pururea ocrotite de împrejurări și de toți factorii cu puterea în mână.

Chiar și fondul bisericeii catedrale s'a apropiat de cifra, care admite a face preparativele necesare pentru realizarea ideii fericitului întemeietor, deși nu tocmai după mărișia proiectată și închipuită de fericitul Andrei, dar' totuși — conform referințelor noastre — într'un mod destul de demn pentru o biserică, care a fost spoliată de întreg trecutul său și care abia dela 1848 a reînceput a lua răsuflăt pentru o viață nouă. Încă în sesiunea anului trecut s'a acceptat — în urma concursului publicat — proiectul de plan „Constantin și Elena“, conceput de arhitectul Iosif Kommer și Virgil Nagy din Budapesta, drept basă pentru facerea unui plan definitiv, conform schimbărilor propuse de ancheta consistorială, instituită pentru facerea tuturor pregătirilor necesare în acest obiect. Schimbările și adaptările indicate s'au făcut; ba, considerând dorința multora, că biserică să aibă și turnuri mai impunătoare, cari să se ridice mult deasupra cupolei și să domineze împrejurimea, s'a compus și o alternativă cu două turnuri înalte.

În forma această se va prezenta acum noul proiect de plan Veneratului sinod, care va avea să se pronunțe asupra lui, aprobându-l în bloc, ori dispunând eventual modificarea turnurilor așa, ca să prezenteze mai ales în partea deasupra o formă mai variată și mai frumoasă. Prehminariul acestui nou proiect prezintă numai pentru zidire suma de 350.000 cor. Deci cu suma de 490.971 c., cât face cu finea anului 1900 fondul catedralei, și cu rezultatul unei colecte ce din mai multe părți se reclamă în scopul acesta, biserică catedrală se poate zidi și termina cu intern cu tot, așa încât după vr'o câțiva ani în noul lăcaș să poată rezuna glasul limbei noastre liturgice, preamărind pe Cel ce ne-a scapat de perire și cerând revărsarea darului seu dumnezeesc peste poporul seu drept credincios, — care de sus așteaptă mare și multă milă.

A doua importantă chestiune, care se va prezenta în sesiunea sinodală din proximele zile, este schimbarea statutelor *fondului de pensuni*. Acest fond a fost întemeiat la anul 1892. Mulți erau atunci pesimiști și nu aveau încredere în viața lui; dar' iată azi după 9 ani și cei necredincioși alergă să se ocrotescă sub scutul aripilor sale, cari promit a se întări tot mai mult. Cu finea anului expirat fondul prezenta suma de 319.909 cor.

O dorință generală era, ca statutele să se schimbe conform experiențelor făcute cu acest fond dela înteme-

ierea lui și mai ales mulți preoți din provincie reclamau modificări, basându-și pretensiunea pe afirmațiunea *fictivă*, că ei sunt neîndreptățiți prin faptul, că după 40 de ani pot ajunge la o pensune abia de 200, 300 ori 400 fl. Suma e — ce-i drept — minimală, dar' ca să se poată solvi și asemenea pensuni fondul a trebuit alimentat mereu, nu din taxele membrilor beneficienți, ci din alte resurse centrale ori create de centru. Așa fondul Rudolfin dă anual a patra parte din venitul seu anual, circa 4000 c., tipografia archidieceșană 800 cor. anual, discul 1200 cor., din parochii și protopopiate vacante 2400 c., comunele bisericesci 4000 cor., dela esamene preste 1000 cor., deci o sumă considerabilă de 14.800 cor., preste taxele membrilor, cari în anul 1900 abia fac 9000 cor. Numai așa a fost posibil, ca fondul nu numai să nu neîndreptățescă pe parochii, din contră să-i favorizeze de-așa, încât după împlinirea anilor de serviciu *parochul pensionat, în un an să capete atâta pensune, cât fac toate taxele la oaltă luată plătită de el în totă viața la acel fond*; numai așa a fost cu putință, ca până acum să se poată plăti pensiunile votate, cu toate-că cei mai mulți din membrii fondului nu plătesc decât cu cea mai mare silă taxele minimele prescrise, și tot în momentele din urmă, așa încât n'apucă a aduce fondului ceva interese simțite. La 10 Martie a. c. restanțele au fost de 125.737 cor. Ba unii dintre preoți au mers atât de departe în negrija lor chiar de ei înșiși, încât — deși au trebuit să știe, — cu sutele nici barem nu au înșinuat în fașiunile lor de dotațiune taxele obligate la fondul de pensuni, ca acelea din visteria țării să li-se rebonifice conform legii, care din bună vreme li-s'a tradus și trimis; așa încât tot centrul a trebuit să încarce pe oficialii sei cu muncă grea, să le reguleze toate, încât preoții să le capete toate de-a gata. Cu toate acestea fondul a făcut un început bun și Ven. Consistoriu intenționează a-i da acum un nou avânt prin schimbarea statutelor, reclamată și de statutele vechi deja după 5 ani de funcționare.

Proiectul elaborat de consistoriu, cuprinde o îmbunătățire esențială. Oficialilor cu salariu fix se recunoște la pensune nu numai salariul fundamental ci și cuincuenalele și eventuale alte remunerațiuni emanate din oficiu, pe baza căruia este membru la fond (d. e. remunerația de director seminarial); numai banii de cortel nu se socotesc. Pentru protopopii tractuali se proiectează o pensune de 2000 cor; pentru parochii cu VIII clase medii 1200 cor; pentru parochii cu mai puțină pregătire, dar' cu curs clerical ordinar de 3 ani, 800 cor. și pentru preoți pregătiți în cale extraordinară 400 cor. Capelanii și diaconii se pensionează după aceeași categorie, ca și parochii, tot conform calificațiunii. Firesce — urcându-se îndreptățirea, — au trebuit urcate și tacsele. Taxa fundamentală s'a ridicat dela 20% la 30% dela suma pensiunii la care aspiră cineva; ear' taxa anuală se ficsăză cu 4% pentru funcționarii salariați și cu 3% pentru toți ceilalți. Comunele vor avea să plătescă pe viitor după averea de care dispun, o taxă anuală dela 5—50 cor.,

nu ca până acuma după clasa parochiei și nrul parochilor. Remâne acum, ca membrii fondului nu numai să aștepte pensiuni mari, ci să-și achiteze regulat și de timpuriu taxele, ca astfel acelea să poată și produce ceva în favorul fondului, și atunci după un serviciu bine meritat va obține fie care membru ori familia lui o pensune — după împrejurările noastre — suficientă.

Dacă pe basa acestei schimbări toți și-arachita regulat taxele prescrise, atunci în 2 ani fondul ar atinge cifra de aproape 700.000 cor. și ar lua un avânt în-bucurător.

Asemenea s'a constatat necesitatea schimbării *Regulamentului pentru afacerile interne ale consistoriului*, introducându-se în el unele îmbunătățiri, făcute pe baza experiențelor dela 1884, când a fost votat. S'a regulat mai ales modul de încasare și asemnare a banilor ce intră la consistoriu; s'a șters dispoziția, ca fie-care referent să poată avea archiv manual, în care să stee actele, dela primire și până la deplina finalizare a lor, și s'a dispus incorporarea tuturor actelor la archiva principal, unde un archivar special să ție ordine și să poarte și evidența termenelor alătură cu referentul respectiv. În cadrele acestui regulament s'a regulat și referada în senatul epitropesc, instituindu-se un oficiu nou: esactoratul consistorial în frunte cu un șef cu studii speciale de contabil și cu praxă suficientă, ca să poată introduce în afacerile financiare o manipulație mai es-peditivă.

În legătură cu acesta regulare dela epitropie s'a reformat și *Regulamentul despre controla averilor bisericesci din parochii*. Sumedenia rațiociniilor restante din comune o atribuiău mulți nu numai neglijenței organelor parochiale, ori culposității, care pe mulți îi îndemna să amâne de pe un an pe altul compunerea lor, ci și faptului, că erau prea complicate în forma în care li-se cerea. Multe lucruri erau de prisos. De aceea consistoriul a aflat de lipsă a face simplificări, cerând pe viitor, ca *inventariul* despre averea bisericeii să se facă numai din 10 în 10 ani și an de an numai eventualele schimbări vor avea să fie notificate spre inducere în inventariul fundamental. Așa numita „*carte de evidență*“ dela rațiociniul vechi s'a șters; ear' adevăratul rațiociniu va fi pe viitor un conspect-bilanț, compus după titlii budgetului. Remarcăm în deosebi un moment înțelept din noul Regulament: anume faptul, că *parochul după oficiul seu este decretat controlor natural al tuturor operațiunilor financiare din parochie, făcându-se responsabil pentru bunul mers al lor*. Dela această dispoziție se așteaptă îndreptarea multor rele observate până acuma în daraverile bănesci ale comunelor bisericesci.

Tot în sesiunea această se va prezenta propunerea pentru formarea unui *fond preotesc*, menit a îmbunătăți salariile preoților-păstori. Insași preoțimea a dat espreșiune în conferențele din anul expirat necesității înființării urgente a unui asemenea fond. Posibilitatea îi este dată cu atât mai vârtos, cu cât nici o preoție nu contribuie așa puțin la fondurile centrale ca a noastră. Să nu vorbim de Sârbi, Calvinii

etc., ci chiar preoții din eparchiile sufragane, pe lângă că plătesc taxe însemnate la fondurile preoțesci, mai solvesc însemnate contribuiri regulate la *sidoxie* și *convenție*, de și aceste au alte mențiuni; pe când fondul preoțesc proiectat de noi, are să fie tot în favorul preoților. Fiecare paroh va avea să contribuie 4% din toate venitele sale anuale la înființarea aceluia fond.

Amintire merită la locul acesta și *regularea salariilor oficialilor din centru*. Este acesta o regulare de tot minimală, dar firesc făcută în cadrele, în care fondul general administrativ o admite. S'a urcat adecă asessorilor consistoriali banii de cortel cu câte 200 fl., profesorilor seminariali cu 200 cor.; ear oficialilor subalterni, regulându-li-se salariul fundamental (dela 600—1000 fl.), li-s'au statorit anumite repute pentru locuință și îndreptățirea la 5 cuincuenalii câte de 10% din salariul fundamental. Acesta minimală îmbunătățire va fi totuși ceva în favorul celor din centru, cari dela 1864 au aceleași salarii, deși chiar și pentru servitorii dela tribunale în acest restimp s'au făcut îmbunătățiri multe.

Chiar și numai din obiectele indicate mai sus este evident, că sesiunea sinodală din anul acesta va avea în desbatere obiecte însemnate, pe cari legislatorii întruniți de sigur — le vor sci rezolvi spre mulțămirea generală și spre binele bisericeii, pe care o reprezintă. Noi le dorim acesta din inimă.

Conferențele învățătoresci.

Sibiul, 19 Aprilie n.

Eri, Joi, s'au deschis pretutindena în Archidieceasă conferențele învățătoresci, convocate pe ziua acesta din partea superiorității noastre bisericesci-școlare.

În 18 centre ale Archidiecesei se află deci întruniți încă și în momentul acesta toți învățătorii noștri, pentru a-și comunica unii altora ultimele experiențe făcute pe spinăsa cale a educațiunii și instrucțiunii publice, ca astfel, stabilindu-se tot mai mult o uniformitate în procedură, să se poată ajunge mai cu ușurință scopul urmărit: *luminarea neamului nostru*.

Sperăm a putea aduce rapoarte amănunțite despre decurgerea tuturor acestor conferențe, de mare însemnatate din toate punctele de vedere; ear până atunci anticipăm, că aici în Sibiul deschiderea s'a făcut la 10 ore, în sala seminarului, în ființa de față a Excelenței Sale domnului Archiepiscop și Metropolit *Ioan Metianu*, prin M. On. Domn *Nicolau Ivan*, protopresbiter și asessor consistorial, numit comisar consistorial în locul dlui *Dr. Barcian*, care din cauză de morb a fost împedecat să conducă conferința.

De față erau și ambii protopresbiteri tractuali, M. O. Domni *Ioan Papiu* și *Ioan Cândea*.

Prezenți au fost 66 învățători și învățătoare, din protopresbiteratul *Sibiului* și al *Avrigului*; un număr frumos de luminători ai poporului nostru dela țeară, — căroră domnul comisariu consistorial li-a adresat următoarea medușă vorbire de deschidere:

Esc. Văstră I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolit.

P. On. Domni protopresbiteri!

Stimaților Domni și trați învățători!

Distinsul nostru profesor seminarial *Dr. Danil P. Barcian*, încredințat cu conducerea conferențelor învățătoresci din cercul *Sibiului*, din cauze independente de voința sa este pus în imposibilitatea de a conduce deastădată conferențele *Dvostre*.

Înalt Preasfințitul Domn archidiscop și metropolit al nostru, prin autograful din 3/16 Aprilie a. c. mi-a dat mie onorifică misiune să conduc conferențele pentru anul acesta și ca o nouă dovadă despre interesul ce-l poartă statului învățătoresc — ne-a onorat și cu Înalta-i prezență la acesta zi acum de o îndoită sărbătoare pentru noi, pentru care faptă cuvine-se, ca cu inimă nefățărâtă și evlavie să-I aducem tributul de mulțămire și să rugăm pe bunul Dumnezeu, ca să-I lungescă firul vieții încă mulți ani spre binele și mărirea bisericeii și neamului nostru.

Revenind la firul afacerilor, simt, că nu voi putea înlocui în cele pedagogice pre harnicul bărbat de școală înzestrat cu cunoștințe vaste și cu experiențe bogate pe tere-nul școlar, dar sper că n'am să întempin greutăți în mijlocul *Dvostre*, pentru-că în șirurile *Dvostre* află și vechi colegi, odinioară soți de muncă, cu cari împreună am lucrat ani de-a rândul.

De pe atunci au luat ființă Reuniunile învățătoresci, chemate la viață prin însușirea a câtorva oameni atunci tineri, mânăți de dorul de a ne vedea organizați în corporațiune atât pentru ridicarea nimbului statului nostru învățătoresc, dar mai ales, că ne credeam în drept să aflăm teren pentru lucrare rodnică isvorită din emulare nobilă, putându-ne împărtăși cu colegială dragoste experiențele făcute în cariera recunoscută de grea, ce ni-o alesesem.

Eu am avut chiar și norocirea din încrederea colegilor mei de atunci să conduc adunările prime ale Reuniunii învățătorilor din Sibiul, plămădite tot în acest edificiu, închinat cultului nostru național.

Așteptările puse și nădejile legate de Reuniunile învățătoresci nu s'au realizat pretutindena, dar mai ales în părțile lipsite de bărbăți cu autoritate în cele ale conducerii ele au devenit locuri de certă și svêcoliri inutile, necompatibile cu sublima chemare a învățătorilor.

Experiențele aceste triste după un interval de 20 ani, au îndemnat pe factorii competenți, ca să revină la organizația veche, contemplată de plămuitorii statutului organic, și să reintroducem earăși conferențele învățătoresci.

Acesta o putem face cu ușurință acum, după ce toți bărbății de școală și cu preferință profesorii seminariali s'au declarat gata a lua rolul ce li-se cuvine, rolul de conducători ai acestor conferențe.

Cine altul poate fi mai chemat decât ei să rămână în contact cu frații lor elevi, să-i controleze dacă fac progrese, dacă țin sémă de principiile după cari au fost povățuiți și instruiți și le pun și în aplicare practică spre deșteptarea și luminarea poporului nostru.

Sunt la noi oameni, cari așteptă, ca ce s'a negles de veacuri să se îndrepte în decenii și acesta îndreptare se înțelege că nimenia altul n'are să o poată face, decât numai învățătorii noștri.

Așteptarea acesta e cât se poate de justă.

Nu suferă îndoială, că învățătorul poate face prin muncă încordată, prin stăruință de fier cu însușirea și tărie forțe mult în privința regenerării noastre naționale și culturale.

El nu poate face ce cerem dela el atunci, când va fi lipsit de spriginul cuvenit, când nu-i vom garanta viitorul lui și al familiei sale, ci-l vom lăsa să se sbuciume în miserie și lupte cu nevoile zilnice îngrijorat de existența sa.

Dar și mai puțin va sta ca o sentinela neadormită la postul său, când nu are la dispoziție o lectură bună, o bibliotecă alasă și un ziar pedagogic bine redactat, cu modele de lecțiuni așa cum se practică la școlile cele bune din alte țeri, ca totdeauna să fie în curent cu progresele ca le face știința pedagogică.

Îngrijirea pentru partea materială cade în sarcina bisericeii și a poporului, care susține școala, și în privința acesta — în unele părți — durere, poporul nostru nu a ajuns la convingerea, că banii ce-i dăm învățătorilor aduc cele mai mari dobândi.

Biserica și organele noastre preste tot stărue, ca aceste vederi să străbată în cercuri cât se poate de largi, până în cele mai de jos pături ale societății noastre, și o să vină vremea, ba în unele părți o vedem chiar sosită, că în comunele noastre numele învățătorilor harnici și aleși vor străluci pe paginile istoriei lor culturale, și bucuria uitării nu va crește pe momentul lor, ci deasupra aceluia va înflori recunoștința și dragostea pentru cel ce s'a achitat cu cinste și cu conștiință curată de datoria sa.

Partea privitoare la instruirea proprie a învățătorului, la perfecționarea lui, la agonisirea unei biblioteci școlare și la susținerea unei reviste pedagogice cade exclusiv numai în sarcina învățătorilor, și învățătorul, care rămâne staționar, care nu ține rost cu lumea, nu ține sémă de progresele în știință, e un

muncitor de compătimit, un zileriu care se hrănește numai dela mână până la gură, de pe o zi pe alta, fără nici un program de viață, fără nici un ideal, fără nici un dor și fără nici o aspirațiune mai avântată.

Nu poate fi de loc scutit corpul nostru învățătoresc de învinuirea ce i-se face că nu și fac toți datoria.

Și aici e o mare nenorocire pentru noi, aici se căutăm stagnarea, aici numărul cel mare al analfabeților, din satele noastre frunțate cu școle și învățători, aici, că rațele luminei și cultului străbat la noi cu sfială, fără să încălzească, fără să aducă ródă dătătoare de viață.

Acesta pată se o ștergem de pe fruntea noastră.

Învinuirea acesta se nu mai permitem să ni-o facă nimenea.

Să ne încălzească de focul sacru al iubirii de neam, să ne desbrăcăm de egoism și de comoditate, și să punem partea cea mai bună a sufletului nostru în serviciul bisericeii și al neamului.

Să ne instruăm și să tindem spre perfecțiune, ca să ne apropiem de perfecțiunea, căreia dănilic ne închinăm.

Eată rostul întrunirii noastre de azi — rostul întrunirii învățătorilor în 18 centre ale archidiecesei noastre.

De vom înțelege glasul timpului, Dumnezeu e cu noi și binecuvântă lucrările noastre.

După aceste cuvinte ve zic un „bine ați venit“ și declar conferențele învățătoresci pentru anul acesta deschise.

Pentru sinode.

Din timpurile antice, când poporul nostru gemea sub jugul greu al apăsărilor și nu era recunoscut ca națiune în stat, acest popor numai dela biserica și primia raze de lumină și învățătură; biserica îi era singurul izvor dătător de viață și lumină.

Ear păstorii acestei bisericeii, în mare parte oameni simpli, evlavioși însă, au corespuns pe deplin chemării lor, căci și trebuințele fiilor lor sufletești erau aproape exclusiv spirituale, — în cele lumesci sau politice ne-având nici un drept.

Starea acesta a durat până bine decurând, când s'au deschis și pentru noi porțile templelor culturale, dându-ni-se voie a ne adăpa dela izvorul acestor temple, numite școle.

Și mulțămirea Domnului, din sinul Românilor apăsăți și desconsiderați începă a răsări câte o stea lucitoare, arătând lumii că și Românul este capabil de perfecționare în cultură; ear astăzi avem o pleiadă întrégă de astfel de luceafări, încât vestea ni-s'a dus, că există un popor de origine nobilă, demn de a-și dobândi renumele ce-l aveau odinioară strămoșii sei.

Răsărit-au din sinul poporului român bărbăți luminați pe toate terenele, și nici biserica n'a rămas afară de capete ilustre. Preoțimea cu încetul s'a ridicat în cultură, încât astăzi ea este fala noastră, și dacă ridicarea în cultură n'a mers tocmai cu pași așa de repezi, cauza se poate căuta în existența nu tocmai sigură a traiului ce-l aștepta pe fiitorul preot.

Cu toate aceste însă, s'au aflat bărbăți cu vocațiune, cari lipsindu-se de comoditățile ce le ofer alte funcțiuni mai rentabile, au îmbrățășat cariera de preot, și s'au făcut exemple vii, dovedind că ce înseamnă a fi preot cu creștere bună și cu spirit luminat.

Ear dacă ici-colea, câte un astfel de spirit luminat, n'a adus tocmai ródă ce s'ar fi așteptat dela dînsul: acesta este a se atribui neajunsurilor și lipselor cu cari a avut să se lupte, ori apoi naturii lui special de a nu dovedi energie, zel și dor de muncă.

Astăzi, de când cu întregirea ce o primim din partea statului, preoții noștri au ajuns să se razime pe o basă mai sigură în traiul greu al vieții, și în consecuență necazurile și lipsele lor ameliorându-se suntem îndreptățiți a pretinde mai mult dela dînsii ca în trecut.

Pretensiunii acesteia clerul nostru va putea satisface pe deplin numai atunci, când — având vocațiunea recerută și spiritul luminat, — va pași în viața practică silindu-se cu dragă voie a pune în lucrare și a da

viață frumóselor principii și învățăături ce le aude dela luminătorii sei în institutele teologice.

Se impune deci, ca acum cu deosebită atențiune să ne îndreptăm privirea într'acolo, încât clerul nostru să fie destul de luminat, reducând totodată la uniformitate calea pentru recrutarea preoției noastre.

Fiind-că până acum o parte însemnată din clerul nostru a ajuns la scopul dorit și pe cale mai scurtă, prin mai puține pregătiri, ear acesta se tolera din lipsa oamenilor cuificați, ne aflăm în fața unui fel de „malum necessarium“ care astăzi nu mai are sens, pentru-că astăzi parohii slab dotate nu mai există ca mai nainte, ci parohiile una sunt în ce privește venitele. E de dorit deci, ca una să fie și calificația candidaților la parohii.

Acum că suntem în fața sesiunii ordinare a sinodelor noastre eparchiale, să mi-se ierte a propune următoarele:

Toate trei sinodele noastre, ca foruri chie-mate a se îngriji de perfecționarea clerului nostru în cultură, să iee hotărâri de înțelesul, că în teologie nu mai pot fi primiți decât numai absolvenți de gimnasilor sau alte școle medii egale cu gimnasiile. Pentru-că teologia e școală superioară, e facultate; prin urmare e necesar, ca toți cei-ce intră în ea să aibă pregătirile cerute pentru alte facultăți.

Clericul.

Escomunicarea lui Tolstoi.

Renumitul romancier rus, conte *Leo Tolstoi*, în scrierile sale propagă principii contrare învățăturilor bisericilor ortodoxe, erezii. Din cauza acesta sfântul sinod al Rusiei, după ce bătrânul conte nici la repetite advertisări și admonițiuni nu a voit să se lase de propagarea acelor principii incompatibile cu credința unui creștin adevărat și fiu credincios al bisericeii ortodoxe, — s'a văzut necesitat a-l escomunica din sinul bisericeii ortodoxe și a da ordin tuturor preoților a nu seversă nici o slujbă dumnezească, nici o rugăciune pentru el și nici a-l înmormenta.

Escomunicarea a făcut mare senzație. Mulți „liberali“ au felicitat pe Tolstoi, osândind procedura „barbară“ a sinodului; ear soția lui Tolstoi a scris metropolitului *Antonie* din Petersburg în cauza escomunicării soțului ei.

La acesta scrisore metropolitul i-a răspuns următoarele:

— „Nu este păcat ceea-ce a făcut Sinodul, când a publicat ruperea bărbatului d-tale de către biserica; păcat greu este însă acela, ce l'a făcut el însuși, când s'a rupt din legăturile credinței în Iisus Christos, în fiul viului Dumnezeu, Mântuitorul și salvatorul nostru. Pentru ruperea acesta, el trebuia să dea demult expresiune plângerii sale dureroase.

Firesce, stricăciunea bărbatului d-tale n'o cauzează o sdrénță de hârtie umplută cu tipar, ci întorcerea lui dela izvorul vieții vecinice. Viața creștină nici că se poate imagina fără de Christos, fiind-că, după cuvintele lui: „cel-ce crede în el dobândește viața de veci și trece din mörte în viață, ear cel-ce nu crede într'insul, nu va vedea viața și-și atrage mânia lui Dumnezeu“. Êr despre un om, care negă pe Christos, nu putem zice alt-ceva, decât că a ajuns din viață în mörte. Într'asta consistă stricăciunea bărbatului d-tale, dar pricina nu este decât el însuși.

Biserica, între membrii căreia ești și d-ta, stă din aceia, cari cred în Christos; și biserica în numele lui Dumnezeu binecuvântă toate momentele mai însemnate din viața membrilor sei: nascerea, căsătoria, mörtea, durerile și bucuriile omului. Dar ea nu face și nu poate să facă acesta față de necredincioși, păgâni, față de aceia, cari s'au rupt de câtră ea și nu cer dela ea nici rugăciune, nici binecuvântare și cari peste tot nu stau în legătură cu ea.

Din punctul de vedere al bisericeii, sentința Sinodului e pe deplin înțelesă, e firească și clară ca soarele lui Dumnezeu. Iubirea lui Dumnezeu este nesfârșită, dar nici acesta nu poate ierta totul și tuturor. Hulirea spiritului sfânt nu se iartă nici în lumea acesta, nici în cealaltă. (Mat. 12, 32). Domnul se apropie tot-déuna cu iubire către om, dar acesta adese-ori nici nu grăbește înaintea iubirii, fuge dinaintea feții Domnului și astfel se nimicesce-

Christos s'a rugat pe cruce pentru inimiile săi, dar' pentru aceea și el a amintit cu durere mare în vorbirea lui, că „copilul pierdut este pierdut de fapt“ (Ioan 17, 21). Până când trăiește bărbatul d-tale, nu se poate zice că e cu desăvârșire pierdut; dar' cu deplină dreptate s'a zis despre dînsul, că s'a rupt de cîtră biserică, nu mai e membrul ei cît timp nu se va pocăi și nu se va uni din nou cu ea.

Când Sinodul o spune acesta în scrisoarea sa, el confirmă numai un fapt existent, prin urmare numai aceia pot fi nemulțamiți, cari nu știu ce fac. Din toate părțile pămîntului ați primit manifestatii de simpatie. Nu mî mir de aceasta, dar' cred, că nu vî puteți servi spre mîngiere. Este mîrire omenească și dumnezească. „Mîrirea omului este ca flîra cîmpului; iarba se usucă, flîra cade, dar' cuvîntul Domnului rîmîne în veci“ (Petr 1, 24. 25).

Când anul trecut s'a răspîndit prin foilescirea despre bîla contelui, înaintea slugilor bisericesci s'a ivit acestuia: vrednic este el, necredinciosul, de înmormîntare bisericescă și de rugăciuni pentru mîntuirea sufletului său? S'au adresat Sinodului, care a dat rîspuns în tîină, și rîspunsul acesta n'a putut fi altul, decît următorul: „nu pîte fi împărtășit de înmormîntare bisericescă, dacâ nu se va întîrce la principiile fundamentale ale bisericei“. Într'asta nu era amenințare, dar' alt rîspuns nu putea fi dat, și nu cred cî s'ar afla preot, care ar înmormînta în mod creștinesc pe conte, ear' dacâ s'ar afla totuși un om atît de necinstit, respectivul ar profana în cel mai pîcîtos mod ritualul sfînt prin înmormîntarea creștinescâ a unui necredincios. Dar', e neîndoios, nici bărbatul d-tale n'ar dori o înmormîntare creștinescâ.

Dacâ d-ta ești om viu și te mărturisești de membru al bisericei — fiind-câ biserica este de fapt unirea ființelor vîi și cu gîndire, în numele viului Dumnezeu — atunci declarația d-tale, cî biserica este pentru d-ta un concept abstract, cade de sine. Și tot pe urme false c-leci și atunci, cînd acuzi pe slugitorii bisericei cu rîutate și cu vîtîmarea celor mai înalte legi ale lui Christos. Din faptele Sinodului nu se pîte dovedi vîtîmarea acestor legi, ci dimpotrivă, un act de iubire, un act, prin care provîcă pe bărbatul d-tale la reîntîrcere în sînul bisericei, ear' pe credincioși îi provîcă sî se rîge pentru el.

Pe păstorii bisericei îi alege Domnul și nu ei dela sine stau în fruntea bisericei, cum zici în scrisoarea d-tale. Adevîrat, cî pîrtă mitră ornată cu diamante și stele, dar' în serviciul lor acîsta e neesențial. În vestiminte dure, prigonii, alungați, și atunci au rîmas păstori și vor rîmîne, chiar de ar purta earâși vestiminte dure și ori-cît sunt ocăriți și batjocîriți.

În fine cer iertare, cî n'am rîspuns îndată la scrisoarea d-tale; am voit însî sî aștept, pînă cînd se va potoli prima isbucnire a amărăciunii d-tale.

Domnul Dumnezeu sî te scutîscă și binecuvînte, ear' bărbatului d-tale, contelui, sî-i dea grație!

16 Martie, 1901.

Antonie,
Metropolit de St. Petersburg“.

Revistă esternă

Rîsboiul Burilor. Pe basa unei telegrame private se rapîrtîză din Londra d-to. 15 April, cî Burii au fîcut prizoner pe generalul French și cîncîsute soldați.

Din China. „Daily Mail“ din Londra e informat cî tratativele de pace cu China se vor încheia în timp de șîse sîptîmîni, cînd apoi împîratul se va reîntîrce la Peking și va relua guvernarea. Ca despîgubire de rîsboiul Germania pretinde 12 miliîne f. sterlingi, în care sumă însî nu sunt computeate pagubele îndurate de sudiiții germani. Propunerea Statelor-Unite e, ca suma despîgubirei sî se împîrtă întrî puteri în proporție cu numîrul trupelor cari au cîoperat la eliberarea consulilor din Peking. În înțelesul acestei propuneri mai mult ar fi sî capete Anglia, apoi Japonia, și în locul al treilea Statele-Unite.

Turburările studentesci din Rusia.

„Slovo Polski“ din Cracovia are detaiuri noue despre turburările din Rusia. Întrî altele, raportul acestui ziaru spune cî în Odessa au fost arestați zilele acestea 1500 ômeni. Femeile stau ziua întrîgă pe la poliție și știri-cesc de sîrtea soților și copiilor lor arestați. Nemulțamirea cuprinde teren în cercuri tot mai largi. În Petersburg și Moscva se urmîză febrilă agitație tainică pentru a colecta subscrieri la un memorandum ce va fi adresat țarului și în care se va cere Rusiei constituție. Pînă acum 15,000 au subscris acest memorandum; întrî ei unii de posiție fîrte distinsă. Pe 1 Maiu sunt în pregătire mari turburări de lucrători. Edificiile publice deja de pe acum sunt luate sub pază militară și gendarmîrescâ.

În acelaș timp „Daily Express“ are din Petersburg o știre cu mult mai sensațională, dar' cam greu de cređut. Cî adevîc turburările din urmî ar fi disgustat așî de mult pe țarul, în cît s'ar fi esprima deia celor din jurul sîu cî s'a urît deia de domnîre fiind-cî nu dispune de energia ce atît de mult caracteriza pe tatăl seu. În cercurile de curte se crede la sigur cî țarul în adevîr va renunța la tron, dacâ soția sa nici de astîdată nu-i va nasce moștenitoriu. Din toate acestea fapt e, cî ministrul de finanțe Witte, cel mai intim sfetnic al țarului, zilele acestea a conferat fîrte mult cu mare-ducele George, fratele țarului și moștenitoriu presumptiv, — cum se zice — pentru a-l pregăti de marele eveniment.

NOUTĂȚI

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, își permite a atrage din nou atențiunea membrilor, spriginitorilor și binevoitorilor clasei nîstre de mijloc asupra producțiunei împreunate cu concert, teatru și joc, ce se va tîne Duminecâ la 21 Aprilie n. în sala cea mare dela Gesellschaftshaus. Eventualul venit curat, precum se știe, este destinat fondului de cumpîrare a unui local cu eventuală hală de vînzare pe sîma mese-rișilor romîni.

Cei ce din cauze independente de comitet nu vor fi primit învîtari, sunt rugați a se privi prin acîsta de învîtați. Producțiunea promite a fi cît se pîte de interesantă.

Manevrele mari din tîmna anului acestuia se vor tîne în 10—18 Septembrie pe teritoriul dintrî Dunăre și Sava, luând parte la ele corpurile de armată Nr. 13, și 14, și unele detașamente ale corpului Nr. 5. De la honveđime vor lua parte la aceste manevre trei divisiuni. Comanda generală va avî cuartir în D-Mihojlăcz în castelul contelui Majláth, ear' în zilele ultime ale manevrelor în Göröcsöy (lîngă Cinci-biserice) în castelul proprietariului L. Benyovsky. M. Sa va sosî la Mihojlăcz în 10 Septembrie.

Înainte de începerea manevrelor mari se vor face în comitatul Vespem, în prezența M. Sale, probe cu tunurile cele noue.

Êrnă întîrđiată. Pare cî 'i e greu êrnî sî ne pîrîsiascâ. Sîrbătorile Inverii ni-le-a stricat, și pe cînd ne așteptam cu drept cuvînt sî-i fie de ajuns cu nînsîrea din ziua Inverii și sî-i vadă de cale, — a sîră s'a sufulcat de nou la nînsîre și timp rece. Cooperișele caselor azi tîtă ziua erau albe de stratul de zăpadă, timpul rece, urî și ploios, de pare-cî acum se începe luna Decembre.

Substitutul lui Elischer. În locul directorului districteal Dr. I. Elischer, care e greu bolnav, ministrul de culte și instrucțiune publică a numit substitut, pentru inspectarea școlîlor din acest district, pe profesorul de la universitatea din Cluj, Dr. Csen-geri János.

† Dr. Teodor Pascu, medic în Bistrița, a rîposat Marți (16 April n.) în etate de 34 ani. În mormîntarea i-s'a fîcut Mercuri, după ritul gr.-or., în cîmîteriu ev. luteran din Bistrița. Îl jelește Ana Silvia n. Crăciun, fiu Teodor, Silviu și Octaviu, pîrinții Daniil și Maria Pascu, și numîroșe rudeni și cunoscuți.

A murit de jale. Ni se scriu urmîtoarele: Un cas unic și rar în feliul sîu s'a întîmplat în comuna nîstră Ponor din comitatul Albei-inferioare. Marți, a treia zi de Paști, sîra cam pe la ôrele 8—9 a adormit în Domnul morariul de aici Dan Gavril Teodor, în vîrstă cam de vre-o 46 ani, care de altmîntrelea a pîtimit de un morb îndelungat și greu.

Fiind dînsul om sîrac și fîră copii, femeia lui Ioana, tot cam de aceeași etate, a alergat a spune casul la vecini și a chemat o vecină spre a veghea ôptea împreună. Stînd și povestînd ele la olaltă de-odată cam pe la 1 ôră după miezul nopții, morărița Dan Ioana strigă: „Tulai, vecină, cî mî îmbîet de cap“, — și a picat la moment mîrtă în brațele vecinei. Despre morărița știam cî de ani de zile avea un morb de inimă și probabil un atac ia curmat vieța. Poporul însî, carele alîrgă cu mulțimea la mîră ca la o minune, zice cî a murit de jale și cî nici în grîpă nici în ceealaltă lume nu au putut fi unul fîră de altul.

Emigrări din Croația. Marți s'au imbarcat la Fiume 160 agricultori și industriași din Croația pentru a emigra în America.

Un nou oraș roman desgropat. Se rapîrtîză din Roma, cî în apropiere de Cancelli (Caserta) în cursul unor sîpături s'a dat de bazele unui strîvechiu oraș, acoperit de pîmînt în cursul vremurilor. Judecînd după ruinele aflate, orașul avea clădiri pompîse, întrî ele una cu front de patruzeci metri.

Mecenatul unei comune. Un anume Kállay László, mare proprietariu în comuna Földes (pe la Dobrișin), rîposînd zilele trecute, a lîsat comunei întrîgă sa avere, în valîre de peste 300.000 corîne.

Noul Patriarch ecumenic. Se scrie dela Constantinopol, cî criza din patriarhatul ecumenic a luat sfîrșit printr'o iradea, care numîeste pe metropolitul Nathaniel în locul actualului patriarch Constantin al V-lea.

Acesta n'a putut sî se mențînă multă vreme în înalta dar spinîsa sa misiune. El fusese ales ca patriarch în 1898: predecesorii sîi Neofit și Antim n'au putut de asemenea sî se bucure de acîstă situație, și azi trîesc în liniște și în pace în insula Halchi din marea de Marmara.

Se știe cî patriarchatul ecumenic este organizat ca un mic parlament. El se compune dintr'un Sinod de 12 metropoliți și un consiliu mixt de patru archierei și opt laici; acestia aleg pe patriarch cu majoritate de voturi.

Se înțelege, cî din cauza acestei organizații intrigile și rivalitățile interne provîcă aceste dese schimbări de patriarch.

Sinodul și consiliul mixt dicteză patriarchului linia sa de conduită, și acesta ca reprezentant al bisericei greco-ortodoxe, este de multe ori în conflict, de ôre-ce nu vrea sau nu pîte sî aducă la îndeplinire hotărîrile Sinodului.

De data acîsta consiliul ecumenic a fost nemulțumit pe patriarchul Constantin, de ôre-ce nu a reușit pe lîngă Pîrtă ca sî i-se admită unele din desideratele sale.

Atunci Sinodul i-a cerut demisiunea; dînsul a refuzat, ear' Sinodul vîdeđ acîsta s'a adresat Sultanelui, care a dat iradînea de înlocuire, numînd patriarch pe metropolitul Nathaniel.

Ispravurile lui Sarafov. Se rapîrtîză din Sofia, cî procuratura a ridicat acîsă contra lui Sarafov, atîră de cunoscutele douî asasinări (Fitovski și Mihailianu) încâ pentru patrusprezece, comise în Bulgaria și Turcia.

Mine noue în Transvaal. Agența Reuter rapîrtîză din Pietersburg, cî în cursul rîsboiului s'au aflat în munții Murchison bogate vine de aur.

Servitîrele ucigașă. Maria Katrász era servitîre la pîdurariul I. Gajdos din Jakubkô, în nordul Ungariei. Dîndu-se însî la cochetării și vieța de moravuri lascive, stîpînul ei i-a abzis serviciul. Ca sî-i rîsîbune pentru dimitere, pîcîtoșă servitîre a pus în mîncarea stîpînilor ei strichnin. Întrîgă familia (pîdurariul, soția lui și fiul lor de 18 ani) a murit jertfă rîsîbîrîrii servitîrei, ear' otrăvîtoarea și așteptă acum osînda în închisîrea procuraturei din Cașovia.

Incendiu mare în Peking. Se telegrafeză din Peking cî palatul împîrîtesc în partea unde-și avea cuartirul contele Waldersee a ars de tot. Waldersee numai sîrînd pe ferîstă a putut scîpa. Generalul Schwartzhoff nu se află nicîiri; probabil a ars.

Praful nutritor a-lui Hotter. Un mijloc ideal de nutritie pentru animale, în porțiuni mici mestecat în nutrețul animalelor face ca sî fie totdeuna sînătîose și puternice contribuie ca sî se schimbe materia (carnea) totdeuna în mîsură recerută; la bîle face ca animalul sî fie mai puțin expus ear' în reconvalescență întîrește fîrte repede întreg organismul. Mai departe are o înrîurire binefîcîtoare sistemului nervos care după cum se știe stî în legătură cu alegerea laptelui și așî ridică cantitatea și calitatea laptelui la vaci. Se întîrebuîntîză apoi praful lui Hotter și cînd se schimbă nutremîntul animalelor (vara și êrna) schimbarea nutrețului fîrte des

face ca animalele sî suferi, dar cu acîsta dispore ori și ce schimbări neplăcute cum se vede din cele spuse nu se pîte îndestul recomanda fie-cîrui interesat. Praful lui Hotter (Agril). Deposit principal de Agril Farmacia la sf. Iosif în Viena Schönbrunnenstrasse 182. Expediție zilnică.

Cărți și reviste.

Au apîrut:

„Uniunea Romînilor din Transilvania cu Biserica romano-catolică sub împîratul Leopold I.“ O carte bună și de mare folos pentru toți cari se interesîză de istoria bisericei nîstre. Acîsta ar fi pe scurt aprecierea ce cartea dlui Dr. George Popoviciu protopresbiter în Lugoj, „Uniunea Romînilor...“ o merită dela ori-care recensent.

Pînă a ajunge în posiție de a publica asupra ei o recensîune fîcută de ômeni competenți, de astî-dată o recomandîm deosebi preoților și învîțătorilor nîstri. Costă 2 corîne 50 fileri.

FELIURIMI.

Costumul balerinelor. Un gazetariu francez, în lipsa altor lucruri mai puțin — plăcute, a calculat cît cîntîreșce un complet costum de balerină. Resultatul calculării e următoriu: inexpressibili de trico rosa 17 grame (un lot), rochița de gazî (așî numita „tutu“) 25½ grame, corsetul umerilor 22½ grame, pîpucașii 11 grame. Întrîgă toaleta unei ballerine comme il faut cîntîreșce deci 76 grame. — La acestea mai vine însî computată și greutatea diamantelor și altor petri scumpe cu cari se împodobesc acesti futurași ai dansului.

Alegerea colorilor în toaleta femeîscă. „Moniteur de la Mode“ din Paris dî în privînța alegerii colorilor pentru toaleta de dame urmîtoarele sfaturi:

„E generală opinia, cî colorile deschise se potriveșc feței damelor brunete. Adevîrul e însî, cî colîrea purpurie și cea galbină-aurie nu tuturor brunetelor le șade bine. Pentru brunetele cu ochi ca de catifea și cu peliță de obraz fînă, mai bine se potriveșce albastrul palid, rosa-chineză și „bleu per-venche“.

Pentru obrazul frumîsîlor blondine aurii și blondine roșiaticie mai bine se potriveșc colorile mediere: pensîe, smaragd, rubin, și viorea. Blondinelor cu teint mai puțin pronunțat îi-se potriveșca mai bine colîrea roșie ca cîreșele și strugureii, cum și tîte,nuansele albastrului. Le prînde bine și colîrea discretă rosa-hortense și așî numita colîre a flîrei de portocală. „Moniteur“ advertîsîză pe tîte blondinele de la purtarea colîrei galbine, fiind-cî acîsta atrage luarea amînte la colîrea pîrului lor. Dacâ însî doresc totuși sî pîrte toaletă galbină, atunci mai înțepteșce vor lucra decorînd-o cu vre-o colîre mai bîtîtoare la ochi decît galbina. Aceași regulă e și pentru brunetele cu pîr castaniu deschis. Pentru femeile cu pîr castaniu și cu teint întunecat mai bine se potriveșce colîrea galbină a cucuruzului și albastrul-turchiz. Pe frumîsele blondine-cenușii mai bine le prînd colorile așî zise acoperite (cenușii și albastru-cenușiu). De sine înțeles, cî la facerea toaletei alegerrea colorilor adese-ori stî și sub influînța timpului și ocasei.

Din public.*)

Mulțamită publică.

În urma apelului nostru adresat cîtră inteliğința romînă și colegi — au binevoit a ne trimite On. Redacțiune a ziarului: „Bunul Econom“ 4 opuri de interes pentru parochienii nîstri, dl paroch Ioachim Muntean din Gura-Rîului, monografia comunei Gura-Rîului de D-Sa, ear' un binevoitor și iubitoriu al înaintîrei în cultură a poporului nîstru s'a oferit spontan eu a ne pune la dispoșiție fîia „Drapelul“ pe cît timp va apîre.

Ne simțim deci plăcut îndatorați a esprima stîmăților domni donatori mulțumitele nîstre — dorînd, ca bunăvoința dlîr sî servîscă drept impuls și pentru alții întru sprîginirea scopului nostru.

Jibîrt, (p. Cohalm) 30/III 1901.

Ioan Blaga
paroch

Ioan Boldea
înv.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acîsta Redacțiua nu prîmesce rîspunderea.

Sz. 2585/1901.

[58] 1—3

Pályázat.

Felek községben a jegyzői irnoki állás botöltendő. Pályázók — a kik egy népiskola VI. osztályát sikkerrel végezték legalább 1 évig egy jegyzői irodában alkalmazva voltak — a magyar német és román nyelvet szó- és írásban birják — felhivatnak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket folyó évi Május hó 15-éig alólirotnál adják be.

Az évi fizetés 600 K.

Nagyszeben, 1901 április 16-án.

A jár. főszolgabíró h.

Putkovski Guido
szolgabíró.

Nr. 140/1901

[57] 1—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a V. s. e. u. d., tractul protopresbiterial al Agnizei se escrie prin această concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la c. o. l. a B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiuni și pot lua concurenții din fasonările amintite aflătoare la Preavenerabilul Consistoriu archidiececan și dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne suplicile instruite conform legilor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul indicat, prezentându-se însă în vre o Duminecă sau s. e. r. b. a. t. o. r. e. în biserica de acolo spre a face cunoscință cu poporul.

Nocrichiu (Ujegyház), în 4 Aprilie 1901.

Oficiul protopresbiterial gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Moldovan
adm. prot.**Anuarul I**

al

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu“

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Cuprinde unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembrie 1899.

Se află de vânzare cu prețul 1.20 cor. plus 20 bani porto la

Librăria Tipografiei archidiececane.

La **Librăria Tipografiei Archidiececane** se află de vânzare:

Ce-ți cerul de Camille Flammarion C. 1.50
Din romanul unei vieți, de Stefan

Braborescu . . . . . 1.—
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10
bani mai mult.

In **Tipografia archidiececană**
a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânței

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . . . fl. —.85
jumătate pânză 1.05
în piele roșie 1.25
Ediția fină în piele neagră . . . . . 2.—
piele chagrin 2.60
în mătase 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidiececane,
Sibiu.

Dela **Librăria Tipografiei archidiececane** în Sibiu se poate procura

Bustul lui Șaguna

— vărsat în gyps —

cu prețul de **3 corone.**

Din **Tipografia și librăria archidiececană**, Sibiu, se poate procura

Din vremuri apuse,

de

Iudita Secula n. Truța.

Broș. à 50 cr.

La **Librăria Tipografiei archidiececane** în Sibiu se află de vânzare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la școala superioară de comerț.

Prețul 2 corone.

Din **Tipografia și librăria archidiececană**, Sibiu, se poate procura

Teoria Dramei

cu un tractat introductiv

despre frumos și artă,

de

Dr. Iosif Blaga,

profesor.

Prețul broș. 3 cor. 60 fl.

In **Tipografia și librăria archidiececană**, Sibiu, au apărut și se află de vânzare:

Geografia

pentru școle civile și superioare de fete

(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete

(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

In românește de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. . . . . fl. 1.30

„ Istoriei universale leg. . . . . 1.—

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidiececană**:**APOSTOLUL**

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidiececană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomacului sau prin consumarea mâncării greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat și-au contras b. o. l. e. de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârciuri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și învioră organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delată conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noiei formări de sânge sănătos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de buruieni b. o. l. e. de stomach vor fi curate încă în formare. S. e. nu întârzie nime dar' a-1 folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de buruieni, cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sângelui în ficat,

Constipațiile splină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delatău iute cu vinul de buruieni. Vinul de buruieni delatău mistuirea grea și depărtază prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei misturi rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile pierdute (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persoane. Vinul de buruieni da slăbetei puterii de traiu un nou și prospăt impuls. Vinul de buruieni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmează nervi escitați și creează nouă v. o. e. de viață. Nenumărate scrisori de recunoscință și mulțumită dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Turnișor, Seliște, Ocna, Sîmnic, Șeica-mare, Nocrich, Avrig, Tâlmaci, Boița, Cismărie, Poptaca, Gurariului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Piant-de-sus, Petriș, Sebeș, Săseș, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Begineu, Mihalț, Teiuș, Blaj, Pănade, Tapu, Mediaș, Blăjeș, Săn-Mărtin, Ibaș, Ibaș, Băna, Agnita, Cincu-mare, Boholt, Făgăraș, Beclean, Câmpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hașeg, Lunca, Puj, Ohaba, Ponor, Albaluș etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate localitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

S. e. se ceră anumit:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sunt: Vin de Malaga 450,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Anis, Rădăcină „Helen“, iarbă ferului americană, Rădăcină „Entianus“, „Kalmus“ à 10,0. Toate aceste se amestecă.

un. dcm. [21] 8-11

Farmacia lui F. I. B. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 152.**Absorbinalul lui Hotter.**

1/1 Flacon fl. 6. —, 1/2 Flacon fl. 3.50. delatău toate umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vatăme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delatău și distruge toate nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricitei umflări copleșite, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturii picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la toate suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

1/1 Cutie cu fl. 2. 1/2 Cutie cu fl. 1.20. delatău crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestare numărăse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

S. e. se ceară numai preparate de ale lui Hotter și se nu se primăscă altele. Deposit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bp. VI Kiraly utca 12, Robert Raditz farmacist în Budapesta VIII Josefsring 64 și Anton Bayer, farmacist, Budapesta VI Andrássystrasse 84.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, se înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

S. e. mai folosește cu succes uimitor la toate urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, foarte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra oprirei udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 100—104